ସୂଚନା ଓ ଲୋକ ସଂପର୍କ ବିଭାଗ
Information & Public Relations Department
Government of Odisha, Bhubaneswar-751001
Phone : (91-674) 2536736 /2390818 (Fax)
e-mail : iprsec.or@nic.in

News ID-IPR/Forest, Env and CC (OD)/ 367/11-06-2025

ରଥଯାତ୍ରାକୁ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍‌ମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଦୃଢ଼ ପଦକ୍ଷେପ
ପୁରୀର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରୁ ଉଠାଯିବ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ବୋତଲ

ଭୁବନେଶ୍ୱର, ୧୧/୦୬/୨୦୨୫

ପବିତ୍ର ରଥଯାତ୍ରା ୨୦୨୫ ପାଇଁ ଅବଗଣନା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ନୀଳାଚଳଧାମ ପୁରୀ ଏକ ସୁଦୃଢ଼ ପରିବେଶଗତ ପରିଚାଳନା ପଦକ୍ଷେପର କ୍ରମାଗତ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ଯାଉଛି । ଏହି ମହାନ ମହୋତ୍ସବକୁ ସ୍ୱଚ୍ଛ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକମୁକ୍ତ ପରିଣତ କରିବା ଏହି ପ୍ରୟାସର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ।

ଆନନ୍ଦନା କୋକା-କୋଲା ଇଣ୍ଡିଆ ଫାଉଣ୍ଡେସନର ସହଯୋଗରେ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ କୋକା କୋଲା ବେଭରେଜେସ୍ (HCCB) ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଏହି ବର୍ଷର ପ୍ରୟାସ ପୁରୀ ପୌରପାଳିକା, ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ବିକାଶ ପରିଚାଳନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ODMP) ସହିତ ସକ୍ରିୟ ସମନ୍ୱୟରେ ଦେଶର ଯଶସ୍ୱୀ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦିଙ୍କ ବିଶ୍ୱ ପରିବେଶ ଦିବସ ୨୦୨୫ ରେ ବିଶ୍ୱ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ପ୍ରଦୂଷଣ ସମାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଦୃଢ଼ ଆହ୍ୱାନ ସହିତ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେଉଛି ।

ପ୍ରକୃତରେ, ରାଜ୍ୟର ଲୋକପ୍ରିୟ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମୋହନ ଚରଣ ମାଝୀ ଯଶସ୍ୱୀ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦିଙ୍କ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ମୁକ୍ତ ଭାରତର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ପ୍ରତିବଦ୍ଧତାକୁ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ଦୋହରାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ସକ୍ରିୟ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ପାରମ୍ପରିକ, ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ ବିକଳ୍ପ ବ୍ୟବହାରକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା ଭିତ୍ତିଭୂମିକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମାଝୀଙ୍କ ପ୍ରଶାସନ ଏକ ସ୍ୱଚ୍ଛ, ସବୁଜ ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରୁଛି। ତାଙ୍କର ଦୃଢ଼ ଓ ସକ୍ରିୟ ମନୋଭାବ ଓ ନେତୃତ୍ୱରେ ବ୍ୟାପକ ଜନସଚେତନତା ଅଭିଯାନ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସହିତ ସହଯୋଗ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ଯାହା ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଡ଼ିଆ ନାଗରିକଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ବାସ୍ତବତାରେ ପରିଣତ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛି ।

ଆନନ୍ଦନା କୋକାକୋଲା ଇଣ୍ଡିଆ ଫାଉଣ୍ଡେସନ୍‌ର କର୍ମକର୍ତ୍ତା, ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଓ ନଗର ଉନ୍ନୟନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଡ. କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ଓ ଗୃହ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ, ପରିବେଶ ଓ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିଭାଗର ଅତିରିକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବ ସତ୍ୟବ୍ରତ ସାହୁଙ୍କୁ ଭେଟି ରଥଯାତ୍ରାରେ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ବ୍ୟବହାର ରୋକିବା ନେଇ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଜଙ୍ଗଲ, ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଓ ଗୃହ ବିଭାଗର ଅତିରିକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟବ୍ରତ ସାହୁ ଏହି ନିରନ୍ତର ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା ଦେଖି ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି। "ପରିବେଶିକ ଦାୟିତ୍ୱକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବାରେ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ କୋକା କୋଲା ବେଭରେଜେସ୍ ଏବଂ ଏହାର ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କର ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ସତପ୍ରୟାସ ପ୍ରକୃତରେ ଉତ୍ସାହଜନକ," ବୋଲି ସେ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି। "ଏଭଳି ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସମ୍ବଳ ସଂଗ୍ରହ ସହ ବ୍ୟବହୃତ PET ବୋତଲ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ସାଧାରଣ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକମାନଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ସକ୍ରିୟ ପଦକ୍ଷେପ ଆମ ରାଜ୍ୟର ବ୍ୟାପକ ପରିବେଶଗତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ଜାତୀୟ ଆବଶ୍ୟକତା ସହିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମନ୍ୱିତ।"

ଏହି ପଦକ୍ଷେପ ୨୦୨୪ ର ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ସଫଳତା ଉପରେ ଆଧାରିତ, ଯେଉଁଠାରେ ତତ୍କାଳୀନ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ସଦସ୍ୟ ସଚିବ ଡକ୍ଟର କେ ମୁରୁଗେସନଙ୍କ ମାର୍ଗଦର୍ଶନରେ, ରଥ ଯାତ୍ରା ମହୋତ୍ସବ ସମୟରେ ୧୭ ହଜାର କିଲୋଗ୍ରାମରୁ ଅଧିକ ଓଜନର ୮ ଲକ୍ଷ ୫୦ ହଜାର ବ୍ୟବହୃତ PET ବୋତଲ ସଫଳତାର ସହିତ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ସଂଗ୍ରହକୁ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ 'ସଫାଇ ସାଥୀ'ଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ପୁନଃଚକ୍ରଣ ସଚେତନତା ଅଭିଯାନ ଦ୍ୱାରା ସହଜ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ସାମୁଦାୟିକ ପ୍ରୟାସର ଶକ୍ତି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲା। ପରିବେଶ ପ୍ରତି ସମର୍ପିତ ବନ ସେବା ଅଧିକାରୀ ଡକ୍ଟର ମୁରୁଗେସନ ଚଳିତ ବର୍ଷ ରଥ ଯାତ୍ରା-୨୦୨୫ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ କୋକା କୋଲା ବେଭରେଜେସ୍ ର ନିରନ୍ତର ସହଯୋଗ ଓ ପ୍ରୟାସରେ ଖୁସି, ଯାହା ପବିତ୍ର ସହର ପୁରୀକୁ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ମୁକ୍ତ କରିଥାଏ।

ଏହି ବର୍ଷ, ଏହି ପଦକ୍ଷେପର ପ୍ରାଥମିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସ୍ଥିର ରହିଛି: ସଚେତନତାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା, ଦାୟିତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ PET ସଂଗ୍ରହରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଅଂଶଗ୍ରହଣକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ଏବଂ ଏକ ସ୍ୱଚ୍ଛ, ସବୁଜ ଓଡ଼ିଶା ପାଇଁ ଯୋଗଦାନ ଦେବା । "ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ 'ଜନ ଆନ୍ଦୋଳନ'ର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ସହିତ, ବିଶେଷକରି ଯୁବପିଢ଼ିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନାଗରିକ ଦାୟିତ୍ୱବୋଧ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇଛି ।

ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ମୁକ୍ତ ମିଶନକୁ ସଫଳ କରିବା ପାଇଁ ରଥଯାତ୍ରା ୨୦୨୫ ପାଇଁ ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରମୁଖ ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି :

- ବ୍ୟାପକ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକ ତାଲିମ: ଏକ ବ୍ୟାପକ ଦଶ ଦିନିଆ ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଜୁନ୍ ୨୬ - ଜୁଲାଇ ୫, ୨୦୨୫) ଦକ୍ଷ PET ବୋତଲ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ନାଗରିକ ସେବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ସହିତ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକମାନଙ୍କୁ ସଶକ୍ତ କରିବ।
- ରଣନୈତିକ ସଂଗ୍ରହ ସ୍ଥାନ: ପଲ୍ଲିଶ୍ରୀ ମେଳା ସ୍ଥାନ, ଭୋଳାନାଥ ବିଦ୍ୟା ପୀଠ - ମୁଖ୍ୟ ଷ୍ଟଲ୍, ପୁରୀ ମୁଖ୍ୟ ବସ୍ ଷ୍ଟାଣ୍ଡ, ତାଳବଣିଆ ଅସ୍ଥାୟୀ ବସ୍ ଷ୍ଟାଣ୍ଡ, ପୁରୀ ରେଳ ଷ୍ଟେସନ, ବଡ଼ଶଙ୍ଖ ନିକଟରେ, ଦିଗବାରେଣୀ ଛକ ଏବଂ ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ଥିବା ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ପିଇଟି ବୋତଲ ସଂଗ୍ରହ ସ୍ଥାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ, ଯାହା ଭକ୍ତ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ସର୍ବାଧିକ ପହଞ୍ଚ ଏବଂ ସୁବିଧା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବ।
- ସଫାଇ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ : ଜୁନ୍ ୨୬ , ୨୦୨୫ ରେ ଏକ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସଫାଇ ଅଭିଯାନ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ, ସ୍ୱର୍ଗଦ୍ୱାରରୁ ହୋଟେଲ କୋକୋ ପାମ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳକୁ ସଫା ସୁତୁରା କରି, ଏହି ପବିତ୍ର ମହୋତ୍ସବ ପାଇଁ ସ୍ୱଚ୍ଛତାର ନିଦର୍ଶନ ହେବ ।
- ଭୂମିଗତ ସହାୟତା: ଅଳିଆ ସଂଗ୍ରହକୁ ସହଜ କରିବା ଏବଂ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ସହାୟତା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରମୁଖ ବେଳାଭୂମି ଏବଂ ମନ୍ଦିର ଅଞ୍ଚଳରେ ସହାୟତା ଡେସ୍କ ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତ ବିକ୍ରେତାମାନଙ୍କୁ ରଣନୈତିକ ଭାବରେ ନିୟୋଜିତ କରାଯିବ ।
- ଭିତ୍ତିଭୂମି ଉନ୍ନତି: ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନାର ବାର୍ତ୍ତାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ପାଇଁ ପିଇଟି ବୋତଲ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ସଠିକ୍ ନିଷ୍କାସନକୁ ସୁଗମ କରିବା ପାଇଁ ୨୦୦ ଡଷ୍ଟବିନ ସ୍ଥାପନ କରାଯିବ ।
- ସବୁଜ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ସାର୍ବଜନୀନ ପ୍ରତିଜ୍ଞା: ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ଏବଂ ଅତିଥିମାନଙ୍କୁ ପିଇଟି ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ପରିବେଶଗତ ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରତି ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବରେ ନିୟୋଜିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଶପଥ ସମାରୋହ ଆୟୋଜନ କରାଯିବ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ପୁରୀକୁ ସ୍ୱଚ୍ଛ କରିବା ପାଇଁ ସାମୂହିକ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା ସୃଷ୍ଟି ହେବ।
- କଳା ମାଧ୍ୟମରେ ସାମୁହିକ ସମ୍ପର୍କ: ଜନସଚେତନତା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ପିଇଟି ବର୍ଜ୍ୟ ପରିଚାଳନା ଅଭ୍ୟାସ ଉପରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ପଥପ୍ରାନ୍ତ ନାଟକ (ନୁକ୍କଡ଼ ନାଟକ)କୁ ଏକ ପାରସ୍ପରିକ ମାଧ୍ୟମ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ପରିବେଶଗତ ଶିକ୍ଷା ସୁଗମ ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ହେବ।
- ସହଯୋଗୀ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ: ଏହି ମହତ୍ୱାକାଂକ୍ଷୀ ପଦକ୍ଷେପର ସଫଳତା ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ମନ୍ଦିର ପ୍ରଶାସନ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନ ସହିତ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ସମନ୍ୱୟ ମାଧ୍ୟମରେ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯିବ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସାମୂହିକ କାର୍ଯ୍ୟର ଶକ୍ତି ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରାଯିବ।

ରଥଯାତ୍ରା ଭଳି ଏକ ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ମହୋତ୍ସବକୁ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍‌ମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ମିଶନ୍ ମୋଡରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଏହି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଯୋଜନା କରାଯାଇଛି ।

ମାନସ ରଞ୍ଜନ ଖୁଣ୍ଟିଆ
ସୂଚନା ଅଧିକାରୀ